

צילה לוי ומרגלית עומסי באולם ועדת החקירה

זה סיפור מרגש. כדאי לבדוק אם הוא נכון

הוצקת מטעם הוועדה לעניין ילדי תימן דוחה את הביקורת שהוטחה בוועדה וממשיכה להטיל ספק בקשר הים בין צילה לוי ומרגלית עומסי

מאת שרה צפרוני

ום רביעי לפני שבועיים, יום מתן העדות של צילה לוי לפני ועדת החקירה הממלכית תחת לעניין היעלם של ילדי תימן, החל כיום. לוי ואמה התרשמה מההחלטות של מסי, עלו לירושלים, מלוח בני משפחה פעילי הוועדה הציבורית לגילוי ילדי תימן בגרדוס, ועוד רמי צוברי, כסוגנו לרווח לוד ערה על המטעם שחל בחקירת הפרשה - בדיקת ריאיון שעל פיה לוי היא בתה של מרגלית עומסי.

האווירה התנגיית באולם הישיבות הקטן, וההתרגשות למטעם עדותה של לוי, פנו כאי שר הוצקת מטעם הוועדה, ע"ד דוחה נחמדי רות, הוללה להעלות ספקות בנוגע למסירות של לוי אכן בתה של עומסי. היא הציגה מסמכים בעדויות האם ובתה והבטיחה על חסר התאמה בין המסמכים שהציגו השתיים. הקהל באולם הגיב בקריאות בניינים: "כל החקירה מוזיפת".

במסקה, ישבו בני המשפחה כועסים, כשהם נראים כמסירי עוזי משולם. החקירה גרסה עגמת נפש למשפחת עומסי ולצילה לוי. רפי אהרן, דובר הוועדה הציבורית לגילוי ילדי תימן בגרדוס, אומר: "הם ניסו להיטל ספק אולם למה הם היו צריכים לחסור את צי" לה בעינינו כזאת ולהסתמך על מסמכים מסלולים כבר ברור שהם לא מעירים על כלום".

היום החמישי, העיון, כלפי ועדת החקירה נמשך גם בהתבטאויות של אנשי ציבור. סוכני גית "פופוליסט" ביום שני שעבר אמר שהם משה קצב, שהיא בטוח שמאודווי הטיפת הילדים קמו ארגון פסע. בוועדת המדע של הכנסת, שהתכנסה ביום רביעי, אמר ח"כ איתן כבל כי אין די בשמיטת עד ערויות. כבר ברור שילדים נחטפו, ועכשיו צריך לקבל החלטות אופרטיביות.

חסר האמן בעבודת הוועדה הגיע לשיא כשי ע"ד צוברי, הפרקליט שהשפך את סיפור עומסי, התנגד להחלטת ועדת בדיקת ריאיון חוד רת. כפסורה, הציגו חברי הוועדה שיפוטית הנאים לבדיקת העדות. הוא רדש שתוצאות הבדיקה לא יפורסמו ללא אישור, שד"ר חסן הטיב שערך את הבדיקה הראשונה, יהיה נוכח בבדיקה, ושהמסמכים הגנטיים והביומטריים יימסרו גם לוי כדי שיוכל לערוך בדיקה מסבילת. חברי הוועדה הסכימו. אבל לתנאי רביעי, שלפיו תרצות הבדיקה יימסרו רק לוי צוברי, ורק לאר שר שילמד אותן הוא יימסר להועדה צילום של תות הדעת, התנגדה נחמדי.

לרבות, זה תנאי גוף, שבו תקופת "לימוד התוצאות" אינה מוגבלת בזמן. וכעצם, צוברי יהיה רשאי, בהסכמת הוועדה, שלא למסור את התוצאות בכלל. היא מוכנה להגביל את לימוד התוצאות ל-48 שעות, בתנאי שתוצאות הסקר ריות יוצגו בידיה ויישלוו ישירות מבית החר לים. "אנחנו עומדים בדיקה מטעם הוועדה ולא

מטעם של עורך הדין. זו התחמקות של ע"ד צוברי מלערוך את הבדיקה. לרברי אהרן לא מרוב בהתחמקות, אלא "א" כחנז לא נאמיגים להם ולוועדה".

אם אתם במרחבים שהוכח קשר משפחתי, מדוע אתם מתנגדים לכך שוועדה תחיה שליטה מלאה על הבדיקה?

"הם מסוגלים לכל. הם מסוגלים להחליט שהם עושים עוד ועוד בדיקות בכל מיני מעבדות כולל. איתנו לא עשי באצבע. איתנו רוד חרש. הם רוצים שליטה על פרטום תוצאות הבדיקה כדי לעשות מניפולציה הקשורות".

אבל למרות הלחץ, נחמדי דווח עומדת על רעתה. היא מסדה שיש ראיות המצדיקות חקירה וחקירות של עומסי ולוי: "מערבת היחסים בין צילה לוי למרגלית עומסי מאוד מרגשת, אבל תפקיד הוועדה לבדוק, ומתנתנים שיש לנו, עולות תחיות קשות".

עצמיה המרכזית של נחמדי דווח בוועדה הייתה שקיימת סתירה בין הצהרות שנתנו בעבר צי"

תונים יש לה זיכרון ברור מאוד מהמחלה. היא פורסמה בעיתון תמונות שלה בקיבוץ מגיל שלוש חודשים".

מרגלית עומסי הועדה לפני ועדת מינקובסקי ב-67, תחת שמה או מרגלית ברדיל. היא סיפרה שבאה לארץ עם אמה, זנה אושרי, והילדה, סערה קומסי, בת יוסף שטיי, שסמנו ותגרשה בתוסן. היא סיפרה שהגיעה לארץ ב-49, כראש השנה. נחמדי דווח: היתה אמנם עלייה ב-44, כשנמסרה כאו קבוצת מאורני גת ממחנה המעבר כחאסר, והקליטה שלהן בארץ היתה פחות או יותר מסודרת. אבל העליות המוניות הגדולות, שהתאפשרו באישור השליט מנדל מדינס, החלו רק ב-16 בדצמבר '48. כך שראש השנה '49 יכול להיות רק ספטמבר '49, ולא ספטמבר '48, כפי שטען עורך דינה של צי" לה לוי".

עומסי מספרת בעדותה לפני ועדת כהליל מינקובסקי, שמלוד העכיר אותה למחנה הער לים ראש העין א', ובשער לקוד ממנה את היל"

נחמדי דווח: ימחעדויות של אנשי המוסד עולה בפירוש שהועדה התימנית נחשבת לערה הפרימיטיביות ביותר. זו התשתית שיצרה את כל פרשת ילדי תימן

הה לבית התינוקות ואסור שבנוסד אפשר יהיה לאתנה. הילדה היתה בדיקה בת שנה. היא מעי" זה שרק לאחר חמישה חודשים נעלמה הילדה, כלומר לכל המוקדם בינואר 1950, ואז היתה כבר בת שנה וחצי. היא אושפה פעמיים, ורק כשנס השנייה נעלמה. תיק רפואי של הילדה סערה קומסי שהגיע לוי ועדת כולל-מינקר נסקי מתאים לעדות האם. לפי התיק הזה היא שהודרה כפעם האחרונה מבית העולים כ-15 ביוניאר 1950. על צו השחרור התום פרוספור ב'ורני מגרל.

נחמדי דווח: "ועדת מינקובסקי מצאה רישום המעיד על כך שהילדה הוחזרה לבית התינוקות בראש העין ב', ולעומת זאת אמה התגוררה במי חנה העולים ראש העין א'. וזה מה שקרה. היא הוחזרה למחנה הלא נכון. יש בתיק גם מסמכים מסאי '51, שהוכח, כנראה בעקבות פגישת האם, ניסו לטור עם מוכרי בית העולים מה קרה לילי רת. האמה הזאת, ללא ספק, החלה מיד לחפש את הבת שלה. אם ננסה לחבר בין שני הסיפורים נים נמצא סתירות מהותיות. גם המסמכים לא מתאימים וגם עדויות האם והבת אינן מתיישבות. בכל זאת, ילדה בת שנה וחצי שלא חלתה ככל מחלה רצינית איננה ילדה בת כמה ימים או לכל היותר חודשיים-שלושה שחלתה בגיל תצי שנה כשחלת פליו. גם חוסר ההתאמה בתאריכים גדול מדי. לפי כל העדויות ולא לפי מסמכים צילה לוי אומצה בארץ שנה לפני שמרגלית עומסי הגיעה לישראל".

לה לוי ואמה התאמת, ולחייץ האם פגשה את התינוקת כשהיתה בת עשרה ימים, ובין מסמכים ועדויות של מרגלית עומסי, שלפיהן נעלמה בתה כשהיתה בת שנה או יותר. סתירות נמצאו גם בנוגע לתאריכים המסומנים של ההיעלמות. לרברי נחמדי דווח, לוי פנתה מיוזמתה לועד רת החקירה באוגוסט '97, מבקשה להעיד ולוד ראות מסמכים. היא צירפה לבקשה צו אימוץ שניתן בבית המשפט המחוזי בינואר '49, על ידי השופט לנדא, ועל פיו הדין בתיק האימוץ של צילה לוי החל בנובמבר '48. כצו האימוץ, שני תן כשהיא היתה בדי הוריה התאמצים, נאמר שהילדה היתה אמיתית ושהוריה אינם ידועים.

מסמכי ששימרה לוי למשה גיאת, ילד הפ רדציה העולמית של ילדי תימן, ב-27 במארכ '97, היא מציינת את 10 בספטמבר '48 כיום ליר רת, וטוענת שהוריה התאמצים רא אותה לרא שנה בחיזות כבת עשרה ימים, כלומר כשביבות 20 בחודש. אלא שאמה התאמצת, שאישרה שהי לרה הוכיחה כבתה בגיל עשרה ימים, טוענת שרברי ארע ב-8 בנובמבר '48.

לבקשה להעיד צירפה לוי קטעי עיתונות שבהם היא מספרת, שבגיל הצי שנה חלתה כפר לוי, ושהוריה התאמצים שיפלו בה במסירות. היא לקחה כשיחוק חליץ כפלג גופה השמאלי. חברי הקיבוץ ביקשו לטור אותה, אבל אביה סירב. היא זוכרת שהיו נוטאים אותה על הגב ממקום לטקום ושהוריה מנדה בגלל המחלה ובגלל צבע עורה. נחמדי דווח: "כלומר, לפי הראיונות בעי"

אל מל המסירות הללו עומדת בדיקת ריאיון א"י, הקובעת בוודאות של 99.99% שלוי היא בתה של עומסי. "זו אינפורמציה כבדה מסקל, שאם תתברר כאמת אנחנו נצטרך לטור מה קרה. נעשתה בדיקה רומ, שעל פי הודעה לנו לא אמתה על ידי מעברה נוספת. ביקשנו לערוך בדיקה נוספת על ידי מוטחה הסקובל על הודעה רת".

אתם מניחים ספק באמינות בדיקת הדין אדאיוז "לא. אבל אם יש סתירות איתנו לא צריכים לבדוק".

אולי לא מובנים עליכם. רפי אורן אומר שאיתם יסתגלו לכלי.

"אלו טענות שאני לא יכולה לעכל אותן. הוועדה הוייז בדיקת ריאיון מעברה ניישר לית של בית חולים הרבה עין סים תוייז מסמכים אני פועלת מתוך כך שאני מנינה את הציבור התימני, כי אני מרבת ארו בכל יום, ומתוך כך שאני הייבת להם תשובות אמיתיות, ולא שוב סיות. ועדה אמיצה הייבת להגיע לוד קר האמת".

אבל כיעתיים, הוועדה סופגת כעיקר ביקורת. היא יוספת כבר יותר מסנתיים, אך סרם הניעה לתוצאות. נטען כי ברדה הביניים שפירסמה לפי ני כחודשיים לא צוינו כל מסקנות או כיווני חקירה. חברי הוועדה סירבו להתראיין, אבל נחמדי דווח טוענת, כי התקשורת לא סדרות לר ווח על עבודת הוועדה ולכן מתקבל הדגש שאין האקריות.

רויה הביניים היה מאוד פזיז. "לא יאה להכריז על תוצאות כבר נאמצע העבודה".

חקירה נמשכת כבר יותר משנתיים. "הפרשה רחבה וגדולה. הריסים התרחשו לפי ני חמישים שנה ולא קל לאתר את האנשים. הגי ענו לאינפורמציה חשובה מאוד. אם מבקשים מהוועדה להיות ועדה אמיתית, ולא לסיית, חיי כים להבין שזה לוקח זמן".

הטענה היא שהוועדה, כמו קודמותיה, מנסה להגן על המוסד.

"יש חסר ידע לגבי עבודת הוועדה, הוועדה וימנה ע"י כה כמאה אנשי ציבור ואנשי מסר".

מהעדויות של אנשי המוסד, אומרת נחמדי רות, עולה כפירוש שהערה התימנית נחשבה בעיני הממשלה והמסד לערה הפרימיטיביות ביותר. ראו מתימנים נחשלים מנחנה תרבותית, וחששו שלא יוכלו לגדל את הילדים בארדה ש" תאים למה שהחשיבו כמרינה מודרנית. יש עדויות רבות שמסס עם הידידה מהמסד, בליק חי הילדים והעכיר לבתי תינוקות כמתנת. נר חוק תינוקות מההורים הוא תופעה שלא התרחשה באף ערה אחרת. זו התשתית שיצרה את כל פרשת ילדי תימן.

נרמה שהציפייה היא שתגלו ארגון שיזם הטיפוח ווייז מסמכים, ושמסקנה אחרת תוגי דר כסיות.

"מועצת חקירה אי אפשר להזמין מסקנות".

האתגור

כתב עת חדש לספרות ואמנו